

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

SF har gennem de sidste 10 år peget på det uholdbare i den måde, landbruget finansieres på. SF har flere gange i Folketinget fremlagt forslag om ændrede finansieringsformer, men er hver gang blevet mødt af traditionelle nejsigere i landbrugets organisationer. De borgerlige partier har været totale eftersnakkere med beskyldninger om, at SF vil socialisere dansk landbrug og indimellem også om, at SF vil nationalisere landbruget.

Dansk landbrugs fremtid er afhængig af mange ting, bl.a. EF's markedsordninger, fødevarerproduktionens størrelse i resten af verden og landbrugets følge- og forædlingsindustriers dygtighed til at lave de produkter, som forbrugeren kræver.

Miljøkrav fra samfundets side, »set aside-ordninger« (marginaljord) og førtidspensionering krævet af EF vil være ændringer af økonomisk art, som vil få indflydelse på landbrugets fremtid. Forbrugerkrav om giftfrie fødevarer, krav om etik i staldene og ikke mindst interessen for at bevare landbruget som en vigtig kulturfaktor og dermed en vigtig del af infrastrukturen - bevarelsen af landsbymiljøer og lignende - er af voksende betydning.

Landbrugets indtjening i fremtiden vil ikke stige. De meget store tilskud, som i dag bruges i EF for at finansiere EF's landbrugsordninger, vil falde i fremtiden. Dette er noget, vi ved, og er vel også noget, som et endda meget stort flertal i Folketinget er enig i. Garanterede mindstepriser, eksportrestitutioner og andre former for direkte og indirekte tilskud vil uden tvivl være historie om forholdsvis få år eller i det mindste være kraftigt formindsket, og den situation er vi nødt til at tage højde for, hvis vi vil bevare et dansk landbrug.

Landbruget som naturens vogter bliver mere og mere væsentligt, men betyder også, at der skal ske nogle produktionsomlægninger på mange områder. Dette får også økonomisk betydning, i al fald i en overgangstid.

Alene det faktum, at et landbrug ved hvert generationsskifte drænes totalt for kapital, burde være nok til at få samfundet til at forstå, hvad det egentlig drejer sig om: at situationen, specielt for det animalske landbrug, har ændret sig meget, især hvad angår levetiden for staldinventar (for svinestaldsinventar ca. 12 år).

Dette må kunne få alle til at forstå, at den nuværende finansieringsmodel ikke dur længere. Den gældsakkumulation, der sker, når man finansierer med lån med den dobbelte levetid af investeringsgodet, skaber en helt uholdbar situation. Samtidig er vores renteniveau mere end dobbelt så højt som i de lande, vi konkurrerer med.

Alle disse tungtvejende grunde skulle kunne overbevise et stort flertal om, at der skal ske noget radikalt, hvis dansk landbrug skal bevare sin betydning for samfundet.

Disse mange forskellige krav til og ændrede vilkår for landbruget kan det ikke honorere på de eksisterende økonomiske vilkår. Bl.a. derfor fremsætter SF dette forslag.

Indtil for nylig har landbrugets krav, specielt landboforeningernes krav, været fjernelse af jordskatter, fjernelse af skatter og værefgifter ved generationsskifte samt nedsættelse eller fjernelse af formuebeskatningen. Alle krav er først og fremmest krav til gavn for den, der nærmer sig pensionsalderen. Næsten ingen af kravene vil give den helt nødvendige likviditetslættelse, som det producerende landbrug har brug for.

Den økonomiske situation for det producerende animalske landbrug er megen gæld og næsten ingen formue. Bedriften er typisk købt til en alt for høj pris og muligheden for selvfinansiering er meget ringe på grund af for lille dækningsbidrag.

Landbrugets samlede gæld er på over 100 mia. kr., rentebetalingen næsten 10 mia. kr. De 30-40 mia. er højt forrentet gæld med en rente på mellem 16 og 22 pct. For kontantlånene var kursværdien ved hjemtagelse af lån i flere år mellem 55 og 70, og den effektive